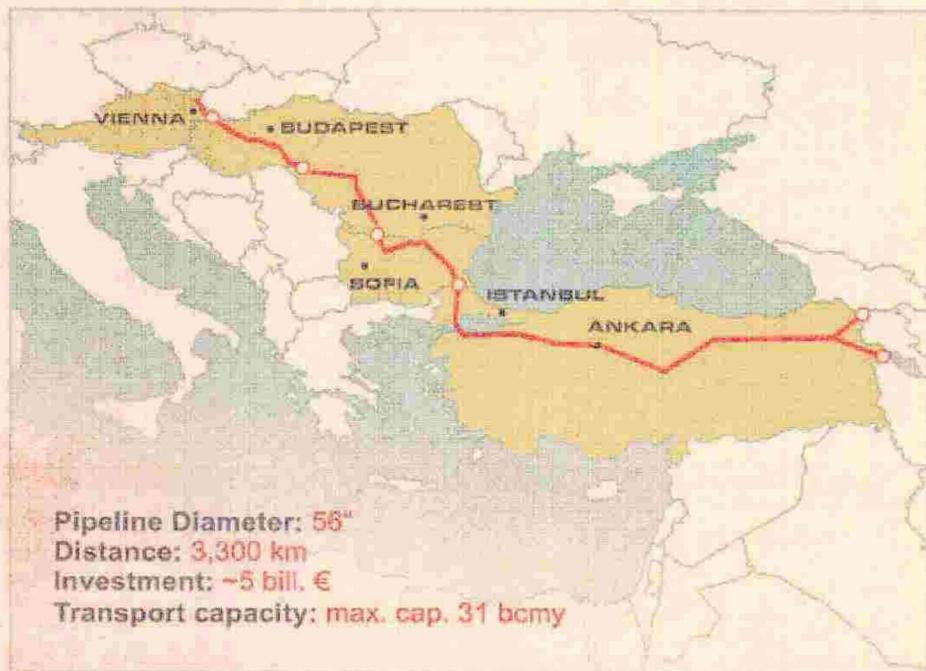

ΕΝΕΡΓΕΙΑ

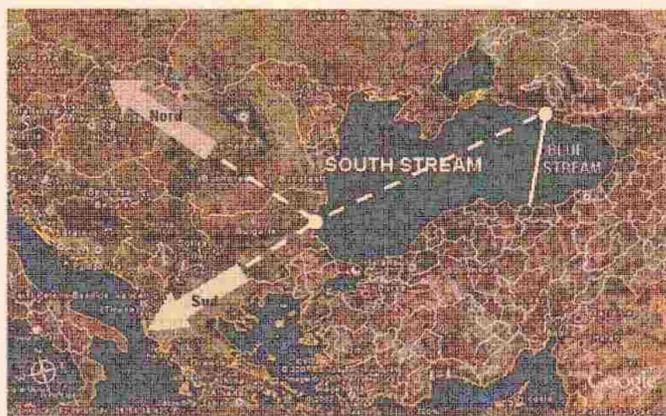
αγωγούς φυσικού αερίου

Το Σχέδιο Κατασκευής του Αγωγού Nabucco. (Από την Ιστοσελίδα της Εταιρείας Nabucco)

Η Ευρώπη σήμερα εισάγει από τη Ρωσία το 45% των αναγκών της σε φυσικό αέριο και το 30% σε πετρέλαιο.

Το Σχέδιο Κατασκευής του Αγωγού South Stream (Από την Ιστοσελίδα της ENI)

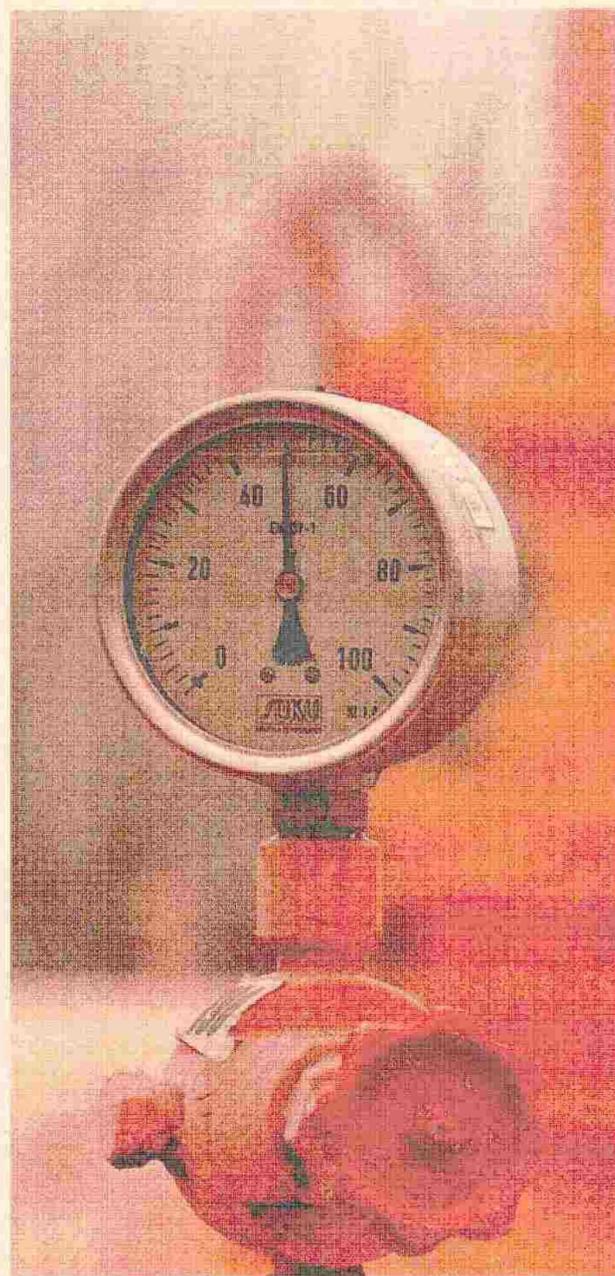

αέριο έφρεσε τον Νοέμβριο του 2007. Το έργο σύνδεσης των δικτύων Ελλάδος και Τουρκίας απέκτησε ακόμη μεγαλύτερη σημασία όταν ανακοινώθηκε η κατασκευή υποθαλάσσιου αγωγού σύνδεσης των δικτύων φυσικού αερίου Ιταλίας και Ελλάδας. Το 2005, η ΔΕΠΑ υπέγραψε σύμβαση με την Edison για την κατασκευή υποθαλάσσιου αγωγού φυσικού αερίου (μήκους (209 χιλιομέτρων), ο οποίος θα διασχίζει το Ιόνιο Πέλαγος και θα συνδέει τον Σταυρολιμένα Θεσπρωτίας με την πόλη του Οτράντο στην Απουλία. Η σχετική διακρατική σύμβαση μεταξύ Ελλάδας, Τουρκίας και Ιταλίας υπεγρά-

φη στη Ρώμη την 26η Ιουλίου 2007. Η κατασκευή του αγωγού ο οποίος θα έχει δυναμικότητα μεταφοράς μέχρι 10,5 δισεκατομμύρια κ.μ. φυσικού αερίου υπολογίζεται να ξεκινήσει το 2010 και να ολοκληρωθεί έως το 2012.

Ο αγωγός Nabucco
 Σχεδιάστηκε για να εξασφαλίσει την παροχή προς την ευρωπαϊκή αγορά επιπροσθέτων ποσοτήτων μη ρωσικού φυσικού αερίου. Με το σχεδιαζόμενο μήκος των (3.300 χιλιομέτρων) και κόστος των 5,8 δισεκατομμυρίων δολαρίων, ο αγωγός Nabucco είχε σχεδιαστεί για να μεταφέρει στην τελική του φάση περί τα 30 δισεκα-

τομμύρια κ.μ. φυσικού αερίου. Ξεκινώντας από την πόλη Ερζερούμ στην ανατολική Τουρκία, ο αγωγός θα διέσχισε την Τουρκία, τη Βουλγαρία, τη Ρουμανία και την Ουγγαρία, πριν καταλήξει στον κόμβο φυσικού αερίου Μπασουγκάρτεν στην Αυστρία. Η μισή από τη χωρητικότητα του αγωγού σχεδιάζονταν να εξυπηρετήσει τις αγορές των χωρών που βρίσκονταν στην πορεία του αγωγού, ενώ η υπόλοιπη μισή θα έφθανε στην Αυστρία και θα τροφοδοτούσε την αγορά φυσικού αερίου της Κεντρικής και Δυτικής Ευρώπης. Στο Ερζερούμ ο αγωγός θα συνδεόταν με τον αγωγό του νοτίου Καυκάσου, ο οποίος τροφοδοτεί

την Τουρκία με αζερικό φυσικό αέριο, καθώς και με τον αγωγό Ταυρίδος-Ερζερούμ, ο οποίος χρησιμοποιείται για την εισαγωγή ιρανικού φυσικού αερίου στην τουρκική αγορά. Η διεθνής εταιρεία του αγωγού φυσικού αερίου Nabucco ιδρύθηκε τον Ιούνιο του 2004 στη Βιέννη από την αυστριακή εταιρεία ενέργειας ÖMV, την ουγγρική MOL, τη ρουμανική Transgaz, τη βουλγαρική Bulgargaz και την τουρκική BOTAS. Τον Φεβρουάριο του 2008, η γερμανική RWE έγινε ο έκτος εταίρος του έργου.

Ο αγωγός South Stream
 Την 23η Ιουνίου 2007 υπογράφηκε μνημόνιο συναντίλη-

ψης μεταξύ της ιταλικής εταιρείας ενέργειας ENI και της ρωσικής Gazprom με σκοπό την κατασκευή του αγωγού South Stream. Με συνολική μεταφορική ικανότητα 30 δισεκατομμυρίων κ.μ. ανά έτος, ο αγωγός θα ξεκινούσε από τον τερματικό σταθμό Μπερεγκόβαγια στη ρωσική ακτή του Εύξεινου Πόντου, θα διέσχισε για 900 χιλιόμετρα τον Εύξεινο Πόντο από ανατολάς προς δυσμάς μέχρι να προσεγγίσει τη βουλγαρική ακτή κοντά στη Βάρνα. Εκεί θα χωριζόταν σε δύο κλάδους: Ο βόρειος κλάδος θα διέσχισε τη Σερβία και την Ουγγαρία για να καταλήξει στην Αυστρία, ενώ ο νότιος κλάδος θα διέσχισε την Ελλάδα

και το Ιόνιο Πέλαγος για να καταλήξει στην Ιταλία. Η σχετική συμφωνία υπεγράφη τον Απρίλιο του 2008 κατά την επίσκεψη του πρωθυπουργού της Ελλάδας, Κ. Καραμανλή στη Μόσχα. Η ανακοίνωση της κατασκευής του αγωγού South Stream έγινε αντιληπτή ως μία μείζονος στρατηγικής σημασίας κίνηση της Ρωσίας στην ενεργειακή σκακιέρα της. Παρ' όλα αυτά οι προβλέψεις για την αύξηση της παραγωγής ρωσικού φυσικού αερίου δεν είναι πολύ αισιόδοξες. Είναι αμφίβολο αν το φυσικό αέριο το οποίο προορίζεται να διοχετευθεί μέσω του αγωγού South Stream θα είναι «νέας παραγωγής», επιπλέον δηλαδή της παρούσης παροχής προς την ευρωπαϊκή αγορά, ή απλώς θα ανακατευθυνθεί από τους παλαιούς κερσαίους αγωγούς φυσικού αερίου οι οποίοι διασχίζουν την Ουκρανία και τη Λευκορωσία καθ' οδόν προς την Ανατολική Ευρώπη.

Η έλλειψη των αναγκαίων επενδύσεων στον τομέα της εξορύξεως οι οποίες θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε ανακαλύψεις νέων κοιτασμάτων και αύξηση της παραγωγικότητας των υπαρχόντων, θα μπορούσε να οδηγήσει σε περιορισμούς της ικανότητας της Ρωσίας να αυξήσει την παραγωγή της. Αυτό θα σήμαινε πιθανά προβλήματα στη δυνατότητα της να ανταποκριθεί στις συμβατικές της υποχρεώσεις και την αυξανόμενη ζήτηση φυσικού αερίου στην εσωτερική της αγορά.

Τέλος, ο λέκτορας κ. Γρηγοριάδης υπογραμμίζει ότι η πραγματοποιήσιμη φιλόδοξη και δαπανηρή επιχειρηματικών σχεδίων, όπως οι αγωγοί Nabucco και South Stream, εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό και από την παγκόσμια οικονομική κατάσταση. Η χρηματοοικονομική κρίση η οποία εντάθηκε τον Σεπτέμβριο του 2008 φαίνεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις τόσο στις τιμές της ενέργειας όσο και στην ανάπτυξη της παγκόσμιας οικονομίας. Σε ένα περιβάλλον μειωμένων τιμών ενέργειας και με την ευρωπαϊκή οικονομία σε ύφεση ή και ασθενή ανάπτυξη, η πραγματοποίηση των παραπάνω σχεδίων θα συναντήσει πρόσθετα εμπόδια.